

ДОКЛАД

от проф. д-р инж. Иван Куртев – член на ПК за САНК

Относно: Следакредитационно наблюдение и контрол по изпълнение на препоръките, формулирани в решението на Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства от 23.01.2019 г. (протокол №1) при програмната акредитация на професионално направление 2.2. „История и археология“ за образователно-квалификационните степени „бакалавър“ и „магистър“ в Софийския университет „Св. Климент Охридски“, с обща оценка 9,43 (девет цяло и четиридесет и три стотни) – в рамките на четиригодишния следакредитационен период

I. Хронология на процедурата

1. В изпълнение на утвърдения от Акредитационния съвет на НАОА план-график за дейността по следакредитационно наблюдение и контрол през 2022 г. стартира процедура за САНК на професионално направление 2.2. „История и археология“ за образователно-квалификационните степени „бакалавър“ и „магистър“ в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ (СУ „Св. Климент Охридски“), с обща оценка 9,43 (девет цяло и четиридесет и три стотни). Професионалното направление е получило програмна акредитация, с обща оценка 9,43 (девет цяло и четиридесет и три стотни) с решение на Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства от 23.01.2019 г. (протокол №1).

СУ „Свети Климент Охридски“ е акредитиран да обучава студенти за:

ОКС „бакалавър“ по специалности:

„История“ – редовна и задочна форма на обучение;
„Археология“ – редовна форма на обучение;
„Архивистика и документалистика“ – редовна и задочна форма на обучение;
„Минало и съвремие на Югоизточна Европа“ – редовна форма на обучение. От учебната 2018/2019 г. с наименованието „История и геополитика на Балканите“ – редовна форма на обучение.

ОКС „магистър“ по специалности:

„Античност и Средновековие“ – редовна форма на обучение, за специалисти;
„Античност и Средновековие“ – редовна форма на обучение, за неспециалисти;
„Американистика и трансатлантически отношения – редовна форма на обучение;
„Кризис, конфликти и дипломатия в световната политика XVI-XXI век“ – редовна форма на обучение, за специалисти;
„Кризис, конфликти и дипломатия в световната политика XVI-XXI век“ – редовна форма на обучение, за неспециалисти;
„История на Евразия, Русия и Източна Европа“ – редовна форма на обучение, за специалисти;
„История на Евразия, Русия и Източна Европа“ – редовна форма на обучение, за неспециалисти;
„История и съвременно развитие на страните от Източна Азия (Япония, Китай, Корея)“ – редовна форма на обучение;
„Дипломатия и разузнаване на Балканите“ – редовна форма на обучение;
„Европейски Югоизток“ – международна = програма – редовна форма на обучение, за специалисти;
„Европейски Югоизток“ – международна програма – редовна форма на обучение, за неспециалисти;

„Европейски Югоизток“ – редовна форма на обучение, за специалисти;
„Европейски Югоизток“ – редовна форма на обучение, за неспециалисти;
„Историко-етнически модели на националната сигурност“ – редовна форма на обучение;
„Християнство и ислям на Балканите“ – редовна форма на обучение, за специалисти;
„Християнство и ислям на Балканите“ – редовна форма на обучение, за неспециалисти;
„Българско средновековие: държава, общество, култура“ – редовна и задочна форма на обучение, за специалисти;
„Българско средновековие: държава, общество, култура“ – редовна и задочна форма на обучение, за неспециалисти;
„Възраждане и памет“ – редовна и задочна форма на обучение, за специалисти;
„Възраждане и памет“ – редовна и задочна форма на обучение, за неспециалисти;
„Модерна България: държава и общество (края на 19 – началото на 21 в.)“ – редовна форма на обучение, за специалисти;
„Модерна България: държава и общество (края на 19 – началото на 21 в.)“ – редовна и задочна форма на обучение, за неспециалисти;
„Образованието по история в средното училище“ – редовна и задочна форма на обучение, за специалисти;
„Образованието по история в средното училище“ – редовна и задочна форма на обучение, за неспециалисти;
„Музеология“ – редовна и задочна форма на обучение, за специалисти;
„Музеология“ – редовна и задочна форма на обучение, за неспециалисти;
„Археология“ – редовна форма на обучение, за специалисти;
„Археология“ – редовна форма на обучение, за неспециалисти;
„Археометрия“ – редовна форма на обучение;
„Документални и архивни ресурси“ – редовна форма на обучение, за специалисти;
„Документални и архивни ресурси“ – редовна форма на обучение, за неспециалисти;
„Нова и съвременна българска история“ – дистанционна форма на обучение.
Срокът на валидност на акредитацията е шест години.

Определеният от Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства капацитет на професионалното направление е общо 1220 студенти, от които за ОКС „бакалавър“ – 990 студенти (редовна и задочна форма на обучение) и за ОКС „магистър“ – 230 студенти (редовна и задочна форма на обучение).

Обучението на студентите се осъществява в Историческия факултет (ИФ) на СУ „Св. Климент Охридски”.

2. Процедурата по САНК се осъществява на основание чл. 70 във връзка с чл. 62 от Правилника за дейността на НАОА.

3. В съответствие с чл. 62, ал. 1 от Правилника за дейността на НАОА и процедурата за САНК при оценка „от 9,00 до 10,00“, СУ „Св. Климент Охридски” е представил с писмо с вх. №1237/05.12.2022 г. самооценяващ доклад с приложения за изпълнение на препоръките в рамките на четиригодишния следакредитационен период. Докладът е обсъден и одобрен с решения на Факултетния съвет (ФС) на ИФ с протокол №2/15.11.2022 г. и разгледан, обсъден и приет на Академичния съвет на СУ „Св. Климент Охридски” с протокол №2/30.11.2022 г.

II. Констатации и оценки по изпълнение на препоръките:

Препоръка №1: Предложенията на студентите и критичните мнения относно качеството на обучението, учебните планове и програми да бъдат публично оповестявани. Срок: до учебната 2022–2023 г.

Дейности и резултати по изпълнение на препоръката:

Според решението на Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства¹ през доакредитационния период чрез анкети, като се взимат под внимание съответствието с потребностите на пазара и студентското мнение, се актуализират учебните планове и програми чрез провеждане на анкети за ОКС „бакалавър” и за ОКС „магистър” и се създават и нови магистърски програми. През учебната 2014/2015 г. по поръчка на деканското ръководство е организирано социологическо проучване на студентите от ИФ съвместно с Лабораторията за анализи и проучвания към Университетския център за управление на качеството. Резултатите от проведената анкета (с 23 затворени и 3 отворени въпроса) са изведени в доклад. За проведените дейности и резултати не е посочено да са публично оповестявани и широкодостъпни. Процесът на обучение в ИФ се наблюдава от оторизирани лица: ръководителите на катедри, зам.-декана по учебната дейност и Комисията по качеството. Липсват правила за съставяне на комисии за разглеждане на жалби на студенти в ИФ. Прилага се практиката в СУ – чрез пощенски кутии за жалби на студенти и преподаватели. За изтеклия период са разгледани 12 жалби с адекватни решения по тях.

Според доклада на ректора и Приложение № 1 по изпълнение на препоръка №1 за публично оповестяване на предложенията на студентите и критическите мнения по качеството на обучението, учебните планове и програми е извършено следното:

- Преди всяко заседание на Факултетния съвет на ИФ, състоящ се от 30 члена, участват двама студенти и един докторант. Материалите за Факултетен съвет, включващи и внесени за гласуване учебни планове и програми се качват в обособеното пространство за Факултетния съвет на ИФ в платформата Moodle и студентите имат възможност да се запознаят с тях предварително, да ги обсъдят в студентската общност и да внесат писмено становище. В рамките на провеждане на заседанията могат да изкажат устно своето мнение и мотиви за съгласие/несъгласие. Това дава възможност за осъществяване на пряк контрол върху учебното съдържание и участие в стратегическите решения за неговото подобряване. Всички заседания на Факултетния съвет на ИФ се публикуват редовно на сайта на ИФ и са широкодостъпни: https://www.uni-sofia.bg/index.php/bul/universitet_t/fakulteti/istoricheski_fakultet/upravlenie_i_organ/resheniya_na_fakultetnija_s_vet);

- Провеждане на анкети за социологическо проучване сред студентите в ОКС „бакалавър” – 2 бр. през 2021 г. и 2022 г. Резултатите са качени също на сайта на ИФ и са широкодостъпни: https://www.uni-sofia.bg/index.php/bul/universitet_t/fakulteti/istoricheski_fakultet/obrazovatelna_dejnost/prouchvaniya_na_mneniyata_i_ocenkite_na_studentite_i_prepodavatelite_v_istoricheskiya_fakultet);

- По инициатива на факултетния студентски съвет (ФСС) периодично се провеждат анкети сред студентите, които отразяват тяхното мнение за качеството на образователния процес. Резултатите се качват също на посочения в предната точка линк на сайта на ИФ;

- Представители на ФСС при ИФ присъстват на Декански съвет винаги, когато се обсъждат въпроси, касаещи студентите.

Като резултат основен и твърде важен елемент от цялостната информационна политика на ИФ е своевременното, пълно и коректно осведомяване на бъдещите, настоящите и завършилите студенти за условията на обучението, за квалификационните форми в които то се осъществява, за перспективите в професионалната реализация и за възможностите за следдипломна квалификация (СДК). Електронната страница на ИФ в СУ поддържа постоянна рубрика „Образователна дейност“, която преди началото на учебната година, се обновява с оглед настъпили изменения в бакалавърските и магистърски програми.

Доказателства, които удостоверяват дейностите по изпълнение на препоръката:

- Доклад на ректора;

¹ Решение на Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на професионално направление 2.2 „История и археология“ на Софийски университет „Св. Климент Охридски“

- Приложение №1: Решения на Факултетния съвет на ИФ за периода 2018 — 2022 г. с участие на студенти и докторанти относно изменения и допълнения на учебни планове, актуализация на учебни планове, приемане на нови учебни планове и съответните програми на дисциплините;

- https://www.uni-sofia.bg/index.php/bul/universitet_t/fakulteti/istoricheski_fakultet/upravlenie_i_organ/resheniya_na_fakultetniya_s_vet);

- https://www.uni-sofia.bg/index.php/bul/universitet_t/fakulteti/istoricheski_fakultet/obrazovatelna_dejnost/prouchvaniya_na_mneniyata_i_ocenkite_na_studentite_i_prepodavatelite_v_istoricheskiya_fakultet.

Оценка за изпълнение на препоръката:

Препоръката е изпълнена.

Препоръка №2: Систематизиране и разширяване на системата „Алумни”, която да обхване в пълнота специалностите от професионалното направление. Срок: до уч. 2022/2023 г.

Дейности и резултати по изпълнение на препоръката:

През доакредитационния период, както е отбелязано в решението на Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства² в СУ „Св. Климент Охридски“ има системата „Алумни“ от м. април 2016 г. по решение на Експертния съвет на Университетския център по управление на качеството, който за целта своевременно извършва системна разяснителна и обучителна работа сред факултетите. Към ИФ е изградена система за проследяване на професионалната реализация. Списъците с контактите на завършилите се пазят в отдел „Студенти“ на ИФ. Създаден е Клуб на възпитаниците на ИФ. Поддържат се връзки с работодатели: областните инспекции за образование, археологическите и исторически музеи, неправителствени организации, МОН, Министерство на културата, ДА „Архиви”, МВР и ДАНС и държавни и общински структури, които периодично подават конкретна информация за работещите в съответните структури и ведомства възпитаници на ИФ.

През четирите години на следакредитационния период, според доклада на ректора и Приложение № 2 по изпълнение на препоръка № 2 е извършено следното:

- Специално е създадена страницата Алумни клуб на сайта на ИФ: <https://clio.uni-sofia.bg/alumni/fbclid=1wAR30DU7rlN2j6WnuBd43H07nEnuaw5jZxlWMSAwYrrU-BTQpp9rhHS9jE>, която има за цел да събере в общ информационен поток възпитаниците на факултета. Основната задача поставена пред екипа на настоящото деканско ръководство е да изгради общностна мрежа от партньорство, сътрудничество и колегиалност между бивши и настоящи възпитаници на ИФ. Базата данни се оформя чрез попълване на приложената информационна бланка с актуална контактна информация. Чрез внимателно сортиране и анализ на тези данни на членовете на Алумни клуба към ИФ се предлага информация за тяхната бъдеща професионална реализация, за провеждането на обучителни практики и стажове. На вече реализиралите се членове Алумни клубът предлага специално организирани събития, публични лекции и обучения;

- Работа за изпълнението на препоръката развива катедра „История на Византия и балканските народи”, където се поддържат устойчиви връзки с общността на завършилите тази специалност (алумни общността). Завършилите се канят на редица събития, насочени към студентите от специалността, например срещи за възможности за кариерно развитие в държавни ведомства и системи. В отделни случаи се правят специални срещи на студентите със завършили вече същата специалност, които споделят своя опит и професионални наблюдения. Контактите с общността на завършилите се осъществяват оперативно чрез регистър, който съдържа сведения за годината на завършване и контактни данни, който е вграден в специален имейл адрес seealumni@gnyil.com. Поддържа се също така комуникация

² Решение на Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на професионално направление 2.2. „История и археология“ на СУ „Св. Климент Охридски“

и обмен на информация чрез Фейсбук страница „История и геополитика на Балканите” на адрес <https://www.facebook.com/see.unisofia.bg>, която има около 1700 последователи, включително мнозинството завършили;

- През пролетта на 2022 г. е организиран кариерен форум по инициатива на ФСС и подкрепен от деканското ръководство. Срещата е проведена с действащи учители по история и цивилизации и потенциални работодатели.

Доказателства, които удостоверяват дейностите по изпълнение на препоръката:

- Доклад на ректора;
- Приложение №2: Доклади с анализи на данни от анкетни проучвания на мненията и оценките на студентите в СУ „Св.Климент Охридски”;

- <https://clio.uni-sofia.bg/aIumni/fbclid=IwAR30DU7rln2j6WnuBd43H07nEnuaw5jZxlWMSAwYrrU-BTQpp9rhHS9jE> ;

<https://www.facebook.com/see.unisofia.bg> .

Оценка за изпълнение на препоръката:

Препоръката е изпълнена.

Препоръка №3: Да се създаде електронна система за електронно – текущо оценяване на студентите. Срок: до учебната 2022–2023 г.

Дейности и резултати по изпълнение на препоръката:

През доакредитационния период в решението на Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства³ е отбелязано, че по критерий 6.1: „Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности по професионалното направление, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако провеждат такова“, като в административно отношение електронното обслужване на студентите е на много добро ниво. Във факултетната страница от университетския сайт присъства информация за графика на занятията, изпитните сесии, приемното време на административните лица, както и за специалностите, за предлаганите магистратури, за различни научни и студентски прояви. Тук могат да се видят приетите решения на управленските органи и на различните комисии към ИФ.

В доклада на ректора по изпълнението на препоръка №3, през следакредитационния период е извършено следното:

- В дисциплините, водени в рамките на всички програми на ИФ, в активно имплементираната в СУ „Св. Климент Охридски” платформа „MOODLE” са използвани и предоставяните от нея разнообразни, интерактивни възможности за текущо оценяване, като първо е създаден „Дневник за оценки”;

- За всички преподаватели, са изработени и са качени текстови и/или аудио-визуални файлове в дейности от платформата като „Задание“, „Работилница” и „Форум”. Изработени са кратки онлайн текстове в рамките на някоя от различните видове дейности за тази цел като „Речник” и „Уики”, както и полагане на разнообразни по вид и функционалност тестове в дейности като „Тест” и „Урок”. Така се предоставя възможност както за индивидуално оценяване на всеки елемент от курса, така и за разработване на екипни задачи също с поставяне на оценка. Всички оценки, калкулирани по изброените начини, автоматично се прибавят към електронно създадения дневник за оценки;

- Цялостната оценъчна система за курса също може да се използва и спрямо концепциите на отделния преподавател от ИФ, като позволява дефиниране на специфична финална калкулация на текущите оценки и/или добавяне на текстови оценки под формата на коментари. Водещо предимство на така разработената платформа и в двата горни случая за

³ Решение на Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на професионално направление 2.2 „История и археология“ на СУ „Св. Климент Охридски“

текущо оценяване, е лесната и постоянно достъпна възможност студенти да следят оценките и нивото си на успеваемост в рамките на курса;

• По отношение на коректността при текущото оценяване е интегрираната в рамките на платформата „MOODLE” функционалност на сайта „StrikePlagiarism.com”, което позволява високопрецизен контрол върху източниците, използвани при изготвяне на текстови проекти. Прилагането му стимулира у студентите стриктно изработване на коректен научен апарат, внимание към източниците и стремеж към развиване и подобряване на индивидуалния стил на писане.

Въз основа на посоченото по-горе по изпълнение на препоръка №3, на базата на внедрената платформа „MOODLE” е разработен прецизен и същевременно гъвкав инструмент за проследяване процеса на усвояване на материала от студентите, като техните индивидуални усилия и постижения са по-ясно проследими и коректно отразявани. Така е постигнато адаптиране на образователния процес към съвременните академични изисквания, стимулиране на активното и регулярно участие в него на всички студенти, с което се постига многокомпонентна финална оценка.

Доказателства, които удостоверяват дейностите по изпълнение на препоръката:

- Доклад на ректора.

Оценка за изпълнение на препоръката:

Препоръката е изпълнена.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ПК за САНК:

СУ „Св. Климент Охридски” е изпълнил препоръки №1, №2 и №3, формулирани в решението на Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства от 23.01.2019 г. (протокол №1) при програмната акредитация на професионално направление 2.2. „История и археология“ за образователно-квалификационните степени „бакалавър” и „магистър”, с обща оценка 9,43 (девет цяло и четиридесет и три стотни).

Изготвил:

(проф. д-р инж. Иван Куртев)

На заседание от 02.02.2023 г. (протокол №4) ПК за САНК прие доклада на наблюдаващия процедурата по САНК проф. д-р инж. Иван Куртев и реши:

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ПК за САНК:

СУ „Св. Климент Охридски” е изпълнил препоръки №1, №2 и №3, формулирани в решението на Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства от 23.01.2019 г. (протокол №1) при програмната акредитация на професионално направление 2.2. „История и археология“ за образователно-квалификационните степени „бакалавър” и „магистър”, с обща оценка 9,43 (девет цяло и четиридесет и три стотни).

ПРОЕКТ ЗА РЕШЕНИЕ НА АКРЕДИТАЦИОННИЯ СЪВЕТ:

1. Утвърждава доклада на ПК за САНК относно следакредитационното наблюдение и контрол по изпълнение на препоръките, формулирани в решението на Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства от 23.01.2019 г. (протокол №1) при програмната акредитация на професионално направление 2.2. „История и

археология“ за образователно-квалификационните степени „бакалавър“ и „магистър“ в СУ „Св. Климент Охридски“, с обща оценка 9,43 (девет цяло и четиридесет и три стотни).

2. Акредитационният съвет констатира, че СУ „Св. Климент Охридски“ е изпълнил препоръки №1, №2 и №3, формулирани в решението на Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства от 23.01.2019 г. (протокол №1) при програмната акредитация на професионално направление 2.2. „История и археология“ за образователно-квалификационните степени „бакалавър“ и „магистър“, с обща оценка 9,43 (девет цяло и четиридесет и три стотни).

Председател на ПК за САНК:

(доц. д-р Гургана Боянова)

**Съгласуван със зам.-председателя
на НАОА по САНК:**

(проф. д.н.к. Мария Шнитер)